

BEHANDLING AV SALGS- OG SKJENKEBEVILLINGER. LOVENDRINGER I ALKOHOLLOVENS § 1-6

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for levekår		
Formannskapet		

Saksbehandler: Randi Dreyer	Arkivsaknr.: 2013/4060-46
-----------------------------	---------------------------

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Alkohollovens § 1-6, 3. og 4. ledd (unntaksregelen) vedtas for behandling av både salgs- og skjenkebevillinger i Askøy kommune for ny periode på 4 år, med utløp senest den 30. september 2020. Dette innebærer at samtlige salgs- og skjenkebevillinger fortsatt løper i nevnte periode.

SAMMENDRAG:

Stortinget vedtok i desember 2015 endringer i fireårsregelen i alkoholoven (varigheten på kommunale salgs- og skjenkebevillinger) i tråd med forslagene i prop. 141 L (2014-2015). Lovendringene omfatter som følger:

- Endring i alkoholoven § 1-6 som innebærer at kommunale salgs- og skjenkebevillinger ikke må løpe ut etter fire år, som i dag.
- Det innføres en *unntaksregel* som gir kommunen mulighet til, etter et kommunevalg, å beslutte at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten krav om ny bevilling. En forutsetning for å fatte slikt unntak, er at kommunen har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken etter kommunevalget.

Helse- og omsorgsdepartementet fremla høringsnotat datert 11. februar 2015 med blant annet ovennevnte endringer i alkoholoven. Høringsfrist var 24. april 2015. Rådmannen gav sin uttalelse til høringsnotatet. Formannskapet behandlet høringsforslaget 24.03.2015, og støttet forslag til unntaksregel. Formannskapet fattet *enstemmig* følgende vedtak:

«Fireårsregelen ny § 1-6

Forslag til lovendring alt. 2, herunder frist til 30.09 året etter nyvalg, tiltres.»

Saken gjelder at Askøy kommune må ta stilling til hvorvidt hovedregelen eller unntaksregelen i alkohollovens § 1-6 skal gjelde ved behandling av salgs- og skjenkebevillinger for kommende fireårsperiode.

Som følge av lovendringen er gjeldende bevillinger gitt fristforlengelse til 30.09.2016.

Avgjøres av: Formannskapet

Behandles i følgende utvalg: Utvalg for levekår

Saksopplysninger:

Det følger av ny § 1-6, 1. og 2. ledd i alkoholloven at *hovedregelen* er at kommunal bevilning til salg- og skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for 4 år av gangen med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Disse bestemmelsene tilsvarer i det vesentlige § 1-6 før lovendringen, dog med ny frist til 30.09, (før 30.06). Virksomhetene må etter dette alternativet (som tidligere) søke om å få ny bevilning for å kunne benytte salgs- og skjenkevirksomheten. Kommunene må da innhente opplysninger fra blant annet politiet og skattemyndighetene, vurdere opplysningene; foreta vandelsvurdering av søkerne, behandle søknadene i henhold til alkohollovens bestemmelser, og deretter fremlegge saken for endelig politisk behandling i kommunestyret. Dette er totalt sett en forholdsvis ressurskrevende prosess både for næringen og kommunene.

Av ovennevnte høring fremgikk argumenter for og imot ordningen med at kommunale salgs- og skjenkebevillinger ikke kan gis for lenger tid enn fire år.

Argumenter *for* å oppheve tidsbegrensningen er blant annet følgende:

Tidsbegrensede bevillinger vil gi bedre forutberegnelighet for næringen, og økonomiske og administrative besparelser både for kommunene, andre offentlige etater og næringsdrivende.

Argumenter *mot* å oppheve tidsbegrensningen er blant annet følgende:

Fornyelsesprosessen gir kommunen mulighet til å foreta en total revurdering av alkoholpolitikken i kommunen hvert fjerde år. Begrensningen har en preventiv effekt mot regelbrudd fordi bevillingshaver vet at bevillingen vil bli gjenstand for ny vurdering.

Hensynet bak lovendringen i § 1-6 var blant annet å skape et enklere og mer effektivt regelverk.

Det vedtatte unntaket i alkohollovens § 1-6, 3. og 4. ledd innebærer som nevnt at salgs- og skjenkebevillinger ikke lenger skal være absolutt tidsbegrensede i fire år, men løpe inntil videre i gjeldende kommunestyreperiode, men maksimalt til 30.09 året etter neste kommunestyre har tiltrådt. Kommunen kan imidlertid beslutte at kun enkelte bevillinger skal fornyes, og at kun nye vilkår skal gjelde.

En forutsetning for å ta i bruk unntaksregelen er imidlertid at alkoholpolitikken, herunder bevillingspolitikken, gjennomgås av kommunen innen 30.09. etter at nåværende kommunestyre har tiltrådt.

Vurdering:

Rådmannen støtter at unntaksregelen i alkohollovens § 1-6, 3. og 4. ledd benyttes for Askøy kommunes behandling av salgs- og skjenkebevillinger for kommende fireårsperiode.

En full søknadsprosess hvert 4. år medfører omfattende arbeid både for kommunen, andre offentlige etater og næringen. Ressurser som brukes til dette kan utnyttes på en bedre og mer hensiktsmessig måte.

Rådmannen støttet lovforslaget i høringen og det ble blant annet vist til følgende begrunnelse:

Erfaringer i undersøkelser på landsbasis og den erfaring Askøy kommune har ved fornyelse av kommunale salgs- og skjenkebevillinger er at bevillinger i stor grad blir fornyet. Saksbehandlingen i forbindelse med fornyelser avdekker erfaringsmessig ikke forhold av vesentlig betydning som kvalifiserer for å avslå søknader. På denne bakgrunn medfører ordningen i gjeldende regelverk uforholdsmessig mye merarbeid i forhold til det en oppnår ved en fast fornyelse hvert fjerde år. Jevnlige kontroller/tilsyn, og oppfølging av virksomhetene som kommunen er pålagt å utføre i henhold til regelverket, samt tips fra offentlige myndigheter og private vil kunne avdekke uregelmessigheter hos de ulike bevillingshavere. For øvrig er det særlig i forhold til salgsbevillinger en viss utskifning av styreere og stedfortredere i løpet av fireårsperioden som medfører at det innhentes vandelsvurderinger fra skattemyndighetene og politiet.

Hensynet til det kommunale selvstyret, i forhold til utøvelse og ønske om endringer i alkoholpolitikken etter nyvalg hvert fjerde år, har vært og er viktig ved praktiseringen av lovverket. Dersom kommunen følger unntaksbestemmelsene i alkohollovens § 1-6, 3. og 4. ledd er det som nevnt et krav at kommunestyret foretar en gjennomgang av alkoholpolitikken, herunder vurderer bevillingspolitikken i kommunen. Hensynet til det kommunale selvstyret synes således å være tilstrekkelig ivaretatt ved dette alternativet.

Alkoholpolitiske retningslinjer for Askøy kommune er under revisjon og forslag til endringer i disse vil bli fremlagt for politisk behandling før 30.09.2016. Arbeidet med revisjon av alkoholpolitisk handlingsplan er også påbegynt i kommunen.

Dersom kommunen velger å følge unntaksbestemmelsen, at gitte bevillinger løper i nye 4 år, vil kommunen som nevnt også ved dette alternativet kunne beslutte at det skal stilles nye vilkår for alle eller enkelte bevillinger. Kommunen kan også endre eksisterende vilkår. Kommunen har et vidt spillerom med hensyn til å stille vilkår så lenge disse er i samsvar med alkohollovens formål, er saklige og ikke uforholdsmessig tyngende/urimelige.

For øvrig har kommunen i henhold til regelverket anledning til å inndra bevillingene av alkoholpolitiske grunner, og dermed utøve sanksjoner i forhold til useriøse i bransjen, og øvrige som ikke fyller vilkårene til bevilling. Det vises for øvrig til at det i sentral forskrift er vedtatt nye normerte regler for inndragning av skjenkeløyve (prikkbelastning). Disse reglene vil blant annet bli innarbeidet i de alkoholpolitiske retningslinjene som er under revisjon. Bruk av nye vilkår overfor bevillingshaverne vurderes også i revisjonsarbeidet.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

I høringsforslaget ble det vist til at å åpne for at fornyelse av kommunale bevillinger ikke må, men kan gjennomføres hvert fjerde år, vil gi reduserte kostnader for kommunen og næringen uten at det der fremgikk noe klart anslag på hvor stor utgiftsreduksjon forslaget vil medføre.

Folkehelseperspektivet:

Det antas ikke at saken får avgjørende betydning for folkehelsen. Dersom unntaksbestemmelsen følges må den lokale alkoholpolitikken i Askøy kommune gjennomgås.

Vedlegg:

1. Høring om endringer i alkohollovens § 1-6, behandlet av formannskapet 24.03.2015
2. Ny alkohollov § 1-6

Kleppestø, 15.03.2016

Eystein Venneslan
Rådmann

Marit Rinnan
Kommunalsjef stab